

—Պօղոսը ճիշդարեւութաւ, Անատո-
լիոս տէմիր եօլլարը ինչապի շիրքե-
թինին միւթէն անհրաժեշտութեան պիտի
օլուպ, էլ ինչիմի Տէրիսաւաթէթ տէ
պուլունան Մ. Սրբգեորգիին Պօղոս-
գա ալմութի էսնաւընտա, հայ-
տուտլարըն քէնտիւրին տէրտէսթիւ
տաղա գալորմագ վէ պէտէլի իւե-
լաւը իշին 2000 լիրաի օսմանի թա-
լէպ իթմէք ֆիքրինտէ օլտուգլա-
րըն՝ խաթթը մէգքիւրտէ պու-
լունան քէնտի աւտէմէթինտէն
խապէր ալմը օլտուգլունու, վէ Պօ-
ղոսը նամ մահէլլէ պիր պէօ-
լիւք սիւալի աւքէրի վաւը օլտու-
ղու կիպի, պիր միգտար տալի բի-
եաւտէ աւքէրինին վիրտիսին պէք-
լէնմէքտէ պուլունտուղունու, վէ
ասաքիրի մէքգուլէնին՝ օրալարտէն
հայտուտլարը տէֆ իթմէք իւզրէ
թէտապիրի լաղրմէնի իթթիտաղ ի
տէճէքլէրինի՝ իսթանպուլ լաղրէթա-
սը եաղմը տրը:

—Անատոլիոս տէմիր, եօլու շիրքե-
թի նէգալիտէ տէվէթի Ալիեքէ գօ-
միսէրի պուլունան Հիւմայէր էֆէնտի
տիւն սապաճ Պօղոսա կիթմիշ տիր-
—Էտիրնէտէն եաղըլարընա կէօ-
րէ, պիր վաղըթտան պէրու հիւքմ
իտէկէլէն ֆէվգէլաւտէ գուրաղը
սէպէպիլլէ, շէհրի մէգքիւր, ուս-
գըլլէթինտէն միւզթարու օլմագտա
իքէն, պու քէրրէ շէհրէ վէ ճիւղար-
լարընա պիր սաթի գաւտար եաղ-
մուր եաղըլարընտան, վէ շէհրտէն
պէշ սաթի ուզաղտա խալլի ճէսիմ
պիր ուս բունարը պուլունտուղուն-
տան, էհալինին եիւղլէրի պիր տէ-
րէճէ կիւլմիւշ տիրը:
—Տիւն սապաճ Պէյօղլունտա Եիւք-
մէք-գալորմագ վաղը պիր ու-
մուլմանէտէն հարիգ գուհուր իթ-
միշ իսէ տէ, էթրաֆտան տէր-
հալ մուսվէնէթ իսթիտիկինտէն
սէճնտիւրիւլմիւշ տիրը:
—Պիր վաղըթտան պէրու Սէլանիւք-
տէ ճիւնտէթիւր արթմագտա օլուպ,
իսթէն տալի իւշ քիշի կիճէլլէ իսթ պիր
պաղգալ տիր քէնտիւրա կիրիպ,
պաղգալը գաթիւ թէլէֆ իթմիշլէր

տիր: Ճանիլէր թէվգըֆ իսթիւմէմիշ
վէ ճիւնտէթիւր սէպէպի անալալա-
մամը տրը:
—Պանընտրտան եաղըլարընա
կէօրէ, 15 պէշ կիւն մու գաւտաթմ
Չէնկիլէր օրմանընտա հարիգ գու-
հուր իտիպ, 7 կիւն տէվամ իթմիշ,
վէ խաւարաթը վաղը՝ Գարահայց
նամ մահէլլէ գաւտար իլէրլէմիշ
տիր: 6000 գաւտար գէլթիւ աղաճը
վէ 2000 տէն զիւտաւ չամ աղաճը
միւհիթէրէգ օլմուշ տուր:
—Մէքքէտէն ալընան սօն խա-
պէրլէրէ կէօրէ, պու սէնէ հաճա
կիտէնլէրին անվալը սըհիթէրի
մէմուր օլունանագ սուրէթտէ տիր:
Պու հաճիլէրին միգտարը 300,000
նուֆուսա պալիլ օլմուշ տուր:
—Պէյօղլունտա Գանշէլէրիա սօ-
գաղընտա կէշէնլէրտէ իճըա իսթիւն
ճիւնտէթիւր ֆալիի օլան Ալէգօնու
էշքեալընա միւշապիշ էշքեալը պու-
լունան պիր քիմէնին՝ Բուճանիա
տալիլինտէ վաղը ճիւր թէվգտա

տէրտէսթ իսթիտիկի շէհրի մէգքիւր-
տէն պաթէլէկրաֆ իսթիթիէնէ նէ-
գարէթինէ պիտիթիլմիշ տիր:

ԻՍԲԱՆԻՍՏԱ ԴՕԼԵՐԱ

Յուլիս 12/24 տէ վալէնիա էեա-
լէթինտէ գօլէրտաւան 12 վուգուաթ
վէ 12 վէֆիեաթ, 13/25 տէ՝ 11 վու-
գուաթ վէ 1 վէֆաթ վուգու
պուլմուշ տուր:

ԲԵՆՏԻԳ ՀԱՐԻԳԻ

Էվվէլէրի կիւն Բէնտիքտէ պիր
հարիգ վուգու պուլուպ, խալլի էպ-
նիէն միւհիթէրէգ օլտու գուհուր եաղ-
միշ իտիք: Ալտըրմիգ մալիւմաթ
ալիլէրէնէ նէգարէն, հարիգ՝ Ատա-
լար գաղըլարընտա Անատոլիոս տէմիր
եօլու խաթթը իւզէրլինտէ ալապ
պիր խանէտէն գուհուր իտիպ, պիր
գաշ կիւնտէն պէրու շէհրմիգտէ
էսմէքտէ օլան շրմալ իւզկէալընա
տէրհալ ճիւղարտաքի ալապ վէ ֆա-
գիր քէօլիւլէրին խանէլէրինէ սի-
րանէթ իթմիշ, վէ հէր նէ գաւտար
քէօլիւլէր ալթէլի սէճնտիւրմէնէ
ֆէվգէլաւտէ ճաշտ վէ զայրէթ իթ-
միշլէր իսէ տէ, գալիլ օլմամը,
վէ անիւնտէ Բէնտիք ըսթասիօնու-
տան Հայտար-բալանա թէլէկրաֆ
քէշիտէսիլլէ մուսվէնէթ իսթիւրի-
տիկինտէն, տէմիր եօլու իտարէսի
պաշ միւհիթէրի Մ. Պալիւ՝ հէնուգ
տալիլէրէնտէ պուլունտու գուհուրտան,
պիր մուսվէնէթ գաթարը թէրթիպ
վէ թուլունմագըլարը սէվգ իլին
պիր գաթար հաղըլարընը՝ Գա-
տըրէօ վէ Իսկիւտարա տալի իս-
պար իլլէմիշ տիր:
Իշպու գաթար՝ միւհիթէրի միւ-
մալիլէրին իտարէսի թաշթընտու
օլարագ, սաթ 1 րատտիլէրինտէ
հալէքէթ, ֆաղաթ Բէնտիք գա-
րիէնտէն մուսվալլէթինտէ, իշ ի-
տէն կէշմիշ տիր, շիւնքի 250 խա-
նէտէն իպարէթ օլան թէքմիլ գա-
րիէն միւհիթէրէգ օլմուշ, վէ հալլ-
նըլ Բուճ. քիլիտէսիլլէ պաղը գէն:

ՊԱՆԳ ԷՄԲԵՐԻԱԼ ՕԹԹՕՄԱՆ

31 Յունիս 1890 հալը հաղըր

ՄԱԹԼՈՒՊԱԹ	Լիրայի Օսմանի	ՏԻԵՆՈՒՆԱԹ	Լիրայի Օսմանի
Էսհամ-Սէրմանէտէն հէնուգ ալապ օ- լունմամը Էսհամ	5 500 000	Սէրմանէ	11,000 000
Սանտըգ (Ասիթանէտէ Լ.Օ. 589,016 17)	0 931 866 52	Թէտալիլէրէ պանգիթլար (Ասիթանէտէ Շիւպէլլէրտէ Լ.Օ. 343,850 35)	543 270
Սանտըգտա մէվնուր սէնէպաթ	6 310,947 53	Էտէնէնէք գաւալի	1 234,527 93
Ուզիլնէլի Հիւմանուր հիսապաթը ճարի- էտի. — Պանգանըն գիմէմաթը	1,323,652 64	Ուզիլնէլի Հիւմանուր հիսապաթը ճա- րիէտի. — Մաթլուպաթ	—
Հիսապաթը ճարիէտի միւլթէլիֆէ	2 800 804 07	Հիսապաթը ճարիէտի միւլթէլիֆէ. — Մաթլուպաթ	4,146,125 01
Էսհամ վէ էսթաա իւզէրլինէ իգրաղ օ- լունան մէպալիլ	1 824,231 51	Մուսվէն վալլէլի տէրօլիթ	1,033,101 61
Էիւլաք վէ էշէա	66,610 78	Իշիլիէաթ	350,730 59
Միւլթէնէվիէ	16 892 30	Թէլէտիէն օլունանագ թէլէթթիւ	5,404 89
	1,018,674,995 35	Միւլթէնէվիէ	371,835 32
			1,018,674,995 35

Ալընա միւլթապը օլտուղու թաստիգ օլունուր .

Միւլթի
[Իմը] Լ. Լ. Յ. Յ. Յ. Յ.

Միւլթի
[Իմը] Լ. Լ. Յ. Յ. Յ. Յ.

ԽԱՅԻՆ ՎԱԼԻՏԷ

35

վէֆաթընտան պէրու մէգպուրէ հալը մահգընիլէթ
քէսպ իտիպ, պիր տալի քէնտիսին պուլունմամը արը:
Եալընը մատմաղլ Բենէնին իսթիլի վէրտիլիմ գէ-
ման, իւզէրլինտէ պիր էսթը մէսէրլէթ կէօլիլիւրէսօ:
Պիշարէի իհաթա իտէն ֆէնա ֆէնա միւլթաղար-
տան գուրթարմագ իշին, չալըմագ վէ էլլէնմէք լա-
ղըմ տրը... Պու մէմէքէթ, պու էվ խաթթընա բէք
չօգ շէլլէր պրաղընտ... էկէր պիր աղ վաղըթ պու-
րատան ուզաղլանապիլլէ, քէնտիսին իշին մուճիպի
սաւտէթ օլմագը կիպի, պէլլէր տէ հաւաթը թագէ
քէսպ իտէճէք տիր: Չէվալը վալիտէսին վէֆաթըն-
տան պէրու նէ՝ գաւտար թէպալիլ օլմուշ օլտուղունա
տիգաթ իթտիլիլ մի:

— Էվվէթ, վէրօնիք, տիգաթ իթտիլիլ:
— Հէման էէմէք էէմէք, վէ կիւնտէն կիւնէ տէ
րէնկի սօլուրէ, էկէր պուրատա գալըր իսթ, հիշ
չիւպէն եօգ տուր քի խաթթալանաճաղ արը:
— Լաքին Բօզ սիղդէն այրըլմանա, վէ խանէսին
թէք իթմէնէ մուսվաֆիաթ իտէր մի:
— Քէնտիսին պու խուտուտա գանալըմագ միւշ-
քիլ օլտուղունու պիլիթօրում: Փաղաթ թէճա իթմէք-
լէ, նիհանէթ քէնտիսին սէօղ անաթըլապիլլէնիլին
մէմուլ իսթիլիլ:
— Վէրօնիք, պէնիմ պիր թասալլուրում վար
տրը:
— Պիշարէ գըզըղաղըն տէրտիլի, քէնտիլիլ տէֆ
իտէպիլլէնէ պիր թասալլուրում մու տուր:
— Չանն իտէրիմ... ումարըմ...
— Սէսիլիլ Ալլաշ իշիթսին, աղիգէմ մատամ: Պու
թասալլուրում նէ՝ տիր:

— Թատաման սօնրա կէօրիւ շիւրիւզ:
Թամ օլ տաղըգտա, իքի կէնէ գըղար մաթպա-
լա կիրտիլլէրինտէն, Թէրէզ իլէ սաւաթ էմէքտարըն
միւլթաթլարը գաթթ օլունտու:
Բենէ. — Սուֆրա գուրուլտու, տէտի:
Վէրօնիք. — Եուլմուր գաղընտա տա բիշտի:
Թէրէզ. — Էօլլէ իսթ սուֆրաեա օթուրալմի:
Թան Մատուրնու վէֆաթընտան պէրու իւք տէ-
ֆա օլարագ Բօզլէ շիֆթիլիկինտէ էսէրը մէսէրլէթ
կէօրիլլէտօստու: Էստիլ թատամա զանէթ քէշիլի
սուրէթտէ վաղըթ կէշիպ, սուֆրատան գաղընագ-
լարը էստանտէ, մատամ տը Լօրպաղ՝ չու եօլտա միւ-
քեալլէմէն աղաղ իլլէտի:

20

Թէրէզ. — Աղիգէմ Բօզ, պուրտա կէլտիկինտէ էօլ-
լէ պիր հալէ տիգաթ իթտիլիլ, պանա զիւտալիլ-
լէ թէնտիլ իթտիլ:
Բօզ. — Նէ՝ հալէ տիգաթ իթտիլիլ, մատամ:
— Սօն տէֆա սիլի կէօրիլլէտինտէ պէրու միւ-
շար օլտուղունու թէպէտիլլէ, Լէհէնիլ գիւտալ-
սիլլէ սօլմուշ... կէօլլիլիլ չու գուրալըն... սըհ-
հէթիլիլ էվվէթի հալինտէ գալմամը... անապա
խաթթալմամընը...
— Ուայր, մատամ, խաթթա տէլիլիլ, եալընըղաղ
ալընանտօրում: Վէրօնիք պէնի գալպէն սէվիթ, վէ
մուսվալլէթին հէր ճիւնէթ իպարագ իտիթ, Լաքին

սէվիլիլ վալիտէմին խաթթէսի վէ միւլթաղար
տալիլիլ վէֆաթ ֆիքրիլի իշպալ իթմէքտէ տիր... Անը
եանըմտա արատօրում, ֆաղաթ պուլաթաթօրում, վէ օ
հալտէ պու էվ պանա խալի կէօրիլլէտէ: — Տիւնեա-
տա էօլլէ տօսթիլլէր վալ տըր քի, օ եօլտա տօսթ-
լուգարտան այրըլմամը՝ ինանըն գալպիլ իսթիլալ
իտէր. իլլէն պէն, (էլիլի Բենէնէ ուզաթարագ) էյ-
լէ պիր տօսթիլլէտան տալի այրըլտըմ:
Վէրօնիք. — Էկէր Բօզլէն օտաւընտա կէօրիլլէր-
սէք, տահա միւնտիլ տիր:
Թէրէզ. — (Անաղա գաղընագ) Բէք էյի:
Բօզ. — Էլլին, մատամ, պէն սիլլէ եօլու կէօթի-
րիլիլ:
Բօզ՝ Թէրէզ իլէ Բենէ վէ Վէրօնիք արգատան
կէլտիլլէրի հալտէ, քէնտի օտաւընա կէօթիլլէն
նէրտիլլէտէն եօգարը չըքմաղա պալաւը, վէ օրատա
Թէրէզ, մէքուլմէնին եանընտ օթուրուպ, հէնէն
իլլէ էլլէրինտէն թուրաթ:
— Գըղըմ, միւլթաղալլէ հաղընտա պաղը թա-
սալլուրալընը վա՞ր մը տըր, տէտի:
Բօզ. — (Մատամ տը Լօրպաղա պաղարագ) Մա-
տամ, պէնիմ կիպի պիր գըղըն միւլթաղալլէ հաղ-
ընտա նէ՝ թասալլուրալը օլապիլլէ: Միւլթաղ-
ալլէլիմ տէ, հալը հաղընըմ կիպի սէֆիլ օլմագ
տրը:
— Լաքին, պիր աղ էվվէլ սէօլլէտիլիլ վէճէլլէ,
տալիլա եալընըղաղ իշինտէ վէ ֆիքրիլիլ շալանը
թէնտիլ թէֆէքիլաթ իլլէ իհաթա օլունմուշ օ-
լարագ եալմագըղընը գալիլ տէլիլ տիր:
— Պու հալիմէ նէ՝ չարէ պուլունապիլիլ:

Համար քիչիւ ք հշեա պիլա իտիխնա հէր գաթարտա գապուլ օլունուր, — Համար պիւնիւք հշեաա կէլինճէ, պունլար անճադ Տէրիսաա-
տէթ իլէ Մազրի-քէյ արաարնաա քեպին Վէլգըլէր արաարնաա ամաշլիտ իտէն թրէնլէր իլէ նազլ վէ էրսալ օլունալիլճէք տիր,
50) վէ 49 նիւմէրօլու գաթարրար Տէրիսաաաաաաաաա Մազրի-քէյ արաարնաա եալընըզ 1890 սէնհի Օգոստոսը էֆրէնճիին 13 իւնիւ կրնիւհէ
գաաար իլէնճէքէր տիր.

ԻՄԱԼԱԹ ՄԻԻՏԻՏԻՏԻԹԻ